

Виходять во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (кромѣ рускихъ святы) о 5-й год. поп. Литер додатокъ „Бібліотека наїзмамъ, повѣтствѣ“ виходить по 2 печат аркушъ кожного 15-го и послѣдній дня кожного місяця. Редакція „Адміністрація підл. Ч. 44“ улица Галицка. Рукописи збергаються лише на посерединѣ застереженіе оголошенія принимаются по цвїтѣ б. кр. отъ одной строчки печатаніемъ, въ рубр. „Надблатане“ по 20 кр. а. в. Рекламашіи неопечатаній вольний вѣтъ порта. Предлату и ксерокопіи принимаются: У Львовѣ Адміністрація „Діла“. У Відділії Населеніє & Vogler, Wallischgasse 10; M. Dukes, Klemengasse 13; G. L. Danne & Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Danne & Co. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Ростові Редакція „Кіевской Старини“ въ Кіевѣ, поштовій ярди и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерибасовська ул., д. Радли 9.

Судьба внесения пос. Романчука

на змѣну краевої уставы школиной зъ днія
22 червня 1867 р.

I.

Якъ звѣтно, на позаторбчній сесії галицького сейму поставивъ пос. Романчукъ підписане 15 пословами Русинами внесеніе, щобъ въ дорозѣ законодавчої змѣни артикули II. и V. школиной краевої уставы зъ д. 22 червня 1867 р. въ користь языка руского яко викладового въ школахъ народныхъ и середніхъ. Основа сего внесенія була слѣдуюча:

„Арт. II. Если школа народна побирає запону зъ фонду публичнихъ, право становлення, который є языкомъ, польскій або рускій, має бути викладовимъ, виконує громада спільно съ властю школиной краевої въ той спосібъ, що речениа громади підлягають затвердженю власті школиной краевої.

Если въ якій мѣсцевості зъ мѣшаною людиностю польскою и рускою, де друга народність становить що найменше четверту часть всієї людності, а въ мѣсцевостяхъ съ людностю надъ 12.000 що найменше 3.000 душъ, есть больше школъ народныхъ для дѣтей одного пола, то бодай въ одній школѣ, если-жъ толькоже одна есть школа съ рѣвнорядними класами, то въ рѣвноряднихъ класахъ языкомъ викладовимъ має бути языкъ другої народности. Въ котрой и якій школѣ має бути викладовий языкъ другої народности, рѣша, отвѣтно до числа душъ обохъ народностей и мѣсцевихъ потребъ, власть школиной краевої въ порозумѣннію съ радою громадскою, взглянно съ тымъ, котрый школу утримує.

Арт. V. б) Въ рѣвноряднихъ класахъ всіхъ середніхъ школъ на жданьї родичей що найменше 25 учениковъ має власть школиной краевої безъ проволоки зарядити заведеніе другого языка краевого яко викладового. При постанованю учениковъ до вищихъ класъ рѣвнорядна класъ съ другимъ языкомъ викладовимъ постулати буде разомъ съ учениками, бодай такъ довго, доки число учениковъ не зайде понизше 20.“

Внесеніе се, по мотивованню пос. Романчука на засѣданію сеймовому дні 4 жовтня 1884 р., передавъ сеймъ комісії едукаційній, а таї внесла 21 жовтня 1884 р. слѣдуючу ухвалу:

„Поручаємо Выдѣлу краевому, щобъ по вислуханю матиї ц. к. кр. Рады школиной вислідіть предложену пос. Романчуку справу що до змѣн кр. уставы зъ днія 22 червня 1867 р. и внесеніи свої представи въ найближшої сеймової сесії.“

Отишовѣдно той ухвалѣ запрошивъ Выдѣль краевій письмомъ зъ днія 27 жовтня 1884 до ч. 56.198 ц. к. кр. Раду школиной, щобъ заявила своє мнѣннє, не менше всїї Выдѣли ради повѣтівъ зъ 29 більшихъ мѣстъ, мотивуючи сей постулатомъ кропкъ тымъ, що въ такъ важній и жизненній справѣ було пораднимъ дѣломъ вислухати відпілку краю.

На теперѣшну сесію сеймову предкладає Выдѣль краевій готовий операти въ справѣ внесенія рускихъ пословъ въ окремомъ печатанії спроваджанію и мы помѣщаємо его въ головнійшыхъ точкахъ съ коментаремъ, якій намъ наслуваємо по першому его перечитанію.

Зъ Выдѣлу повѣтівъ наспіли слѣдуючій добромній:

1) Выдѣлы повѣтівъ въ Бялой, Пильзинѣ и Велицѣ не висказали ніякого мнѣння, бо въ ихъ повѣтіахъ нема Русинівъ. Кромѣ того 28 ради відповѣдь нічого.

2) Выдѣлы повѣтівъ: жовківській, цѣшанівській, надбронянській и коссовській освѣдчилися безъ у словно за внесеніемъ рускихъ пословъ.

3) Выдѣлы повѣтівъ: дрогобицькій, долинській, ново-сандецькій, бжецькій, ярославській, грибовській, равській, домбровській, збаражскій, каменецькій, яворовській и Нового Торгу освѣдчилися за внесеніемъ съ певними додатками, условіями и застереженіями більшими або меншими.

ДѢЛО

4) Выдѣлы повѣтівъ: руденській, калуській, сколівській, бжозовській, ряшевській, боянській, залищицькій, турчанській, мѣлецькій, жидачовській, краківській, тарнобржескій, мысленицькій, рогатинській, борщівській, бобрецькій и львівській суть безъ у словно противи вгаданому внесеню.

5) Выдѣлы повѣтівъ: чортківській, теребовельській, коломийській, перемишлянській, ясьльській, жидацькій, бучацькій и хшановській суть внесеню вправдѣ противній, але жадають змѣни теперѣшної уставы школиной въ користь языка руского съ певними застереженіями.

6) зъ 29 мѣстъ відповѣдь лиши 5 и то дуже невыразно або рѣвно-жъ съ застереженіями.

Дѣло отже предстається въ загалѣ такъ:

1) що (на 74 повѣтівъ) 32 повѣтівъ ради не дало ніякого мнѣння;

2) що 16 повѣтівъ стануло або безъ у словно або условно по сторонѣ внесенія;

3) що 9 повѣтівъ противній вправдѣ внесеню, але жадає змѣни теперѣшної уставы школиной въ користь руского языка, що на одній виходить (она домагаються примѣромъ) щобъ языкъ рускій бувъ у всіхъ школахъ Галичини обовязковимъ, або щобъ для меншостей закладано класы паралельній, и т. д.;

4) що 17 повѣтівъ освѣдчилося противъ згаданого внесеня (боячись дальнихъ народныхъ роздорівъ або видача зъ становиска: най буде якъ бувало!)

Сгомою отже передъ фактами, що 32 выдѣловъ повѣтівъ не заинтересувало звѣтніе сею оправою, 17 освѣдчилося противній, а 25 — отже переважна більшість — жадає або просто принятія внесенія рускихъ пословъ, або съ певними додатками и условіями, або не годати съ найменшою уставою школиной.

Мимо того Выдѣль краевій дочноявивъ якъ разъ противній въ своїмъ печатанії спроваджанію и каже, не знати на якій підставѣ, що за внесеніємъ рускихъ пословъ стоїть лише 17 репрезентаций (?). Але хочь бы і такъ було, то мимо того насувається питанье дуже важне, на якій підставѣ пытавъ Выдѣль краевій видалъ повѣтій и звернити її викладовимъ (деякі лишь) о добромъ, наколи ухвала сейму виразно наказувала, що відъ справу передати лишь Радѣ школиной краевої до заочинівания и по вислуханю еї мнѣння представити відповѣдне внесеніе? Ми розумѣємо добре інтенцію Выдѣлу краевого въ той же виглядѣ и для того чтобы звѣтніе репрезентаций повѣтівъ и мѣсихъ, хотій числа після нашого рахунку промовляли-бы навѣтъ за нами (25 противъ 17), не можемо привезувати великої ваги, бо не толькоже знаємо якъ таї репрезентаций творятся, якій духъ въ нихъ въ загалѣ вѣ, але и то говоритьъ въ нашу користь, що противъ внесенія рускихъ пословъ освѣдчилося побѣдъ десяти выдѣловъ повѣтівъ на рускій землі, ємъ чисто польскихъ повѣтівъ, котрій о нашихъ межинародныхъ справахъ въ всіхъ Галичини не можуть знати и не мають права судити. Жалуємо про-то даромъ трудъ Выдѣлу краевого, который въ своїй речії не допустити до реалізаціи внесенія рускихъ пословъ, откликувавши непотрібно ажъ до опінії автономичніхъ властей свого краю и духа і симъ хотіть знайти для себе виходъ на ладъ: Wasch' mir den Pelz, mach' ihn nicht nass. Тому и до опінії выдѣловъ повѣтівъ не можемо привезувати ніякої ваги. Для наслу-

єння есть важніша опінія ц. к. власти краевої, т. е. Рады школиной, яко інституції, котрія повинна стояти на сторожі інтересівъ и духовихъ потребъ обохъ народівъ, заселяючихъ Галичину. И що-жъ сказала таї ц. к. краєва власть школиной? Она заняла становище Пяті дельфійскій, т. е. сказала що-сь, але такъ мало, такъ невыразно и двозначно, що мнѣннє єї лишило Выдѣлу краевому широке поле до контр-аргументації противъ внесенія рускихъ пословъ. Ц. к. кр. Рада школиной признає именно, що Русини галицькі на підставѣ основнихъ державнихъ законовъ зъ днія 21 грудня 1867 р. мають право жадати такого устрою науко-

вихъ заведень, щобъ имъ були поданій спредстава до образовання въ робітній языцѣ, але додає заразъ, що сей законъ виключає при-
мусъ, щобъ руска дитина училася по руці.

Признаємося, що така інтерпретація державного закона видалася намъ крайно орігінально. Законъ призначений для охорони правъ народу, мавъ-бы, після мнїння кр. Рады школиной стояти въ дорозѣ коротаню зъ оихъ правъ?!

Видко, кр. Рада школиной есть того пересвѣдчення,

будь-то Русини хотять образувати своїхъ дѣтей въ языцѣ польському и для неї треба-бы ажъ

окремо уставы, котрія-бы виразно нормувала,

що руска дитина має побрати науку школиной

лишь въ рускому языцѣ.

Въ дальнихъ видахъ своїхъ призначає знову Рада школиной, що учителі народнихъ школъ суть спообній учити въ школахъ по руці и що молодіжь школиной, наколи-бы й пришло зъ польскихъ клається переходити до рускихъ, не мала-бы ніякихъ трудностей языковихъ. Але заразъ за тымъ додає, що заводити рускій окрема школи або рускі паралельній класи приходило-бы й отъ великими трудностями, бо саму спробувались-бы громади, удержуючі теперѣшній школи съ польськимъ языкомъ викладовимъ. Впрочемъ, для дѣтей польскихъ могло-бы въ школахъ мѣстечка не стати мѣсця, наколи-бы одну школу въ кождомъ мѣстечку треба бутути.

Сей поглядъ ц. к. кр. Рада школиной есть звѣтніе въ нашому краю, бо чей-же Русини своимъ дотепершнімъ поведеніемъ не дали ему підстави судити, що они своїхъ правъ народнихъ звѣтають і стремлять до полонизації своїхъ школъ!

Що найнішна краєва устава

шк. есть недостаточною, ѿ тѣмъ можуть поспѣдити

її процеси, які рускі громади вели въ послѣдніхъ часахъ въ министерствѣ просвѣти і трибуналѣ державній.

Сказане отже, будь-то найнішна устава школиной есть добро і спроваджено

для Русинівъ, есть просто смѣшне, і наші

послы рускі суть въ повнѣмъ правѣ, отримати

до єї усунення не лише зъ чисто дидактичніхъ

мотивівъ, але і зъ обовязку, усувати все зъ за-

конодавства краевого, що родить роздоръ въ краю

і кривити вѣкимъ незаперечими права руского народу.

Оригінальними суть такоже виводи Выдѣлу

кр. противъ заведення рускихъ школъ або рускихъ

паралельнихъ класъ въ мѣстечкахъ, въ которыхъ,

якъ звѣтно, Русини доси (съ вимікою вироблення школи у Львовѣ) не посѣдають ніякихъ

зavedenъ для образовання своїхъ дѣтей.

Выдѣль кр. гнівній іменно на то, що внесеніе рускихъ

пословъ усуває волю фундаторівъ школи і волю

родича-въ, пересвѣдченій, що наші мѣшане мають „wolnq i pierzgutu zonq wolq“, полонизувати своїхъ дѣтей черезъ школу (!).

Єму рѣвно-жъ не подобається таї уступъ внесеня, котримъ жа-

дається для четвертина руского населення въ якімъ

мѣстѣ рускі школи.

Выдѣль кр. каже, що до

сего не треба нової уставы, а вистане дорога

адміністративна, бо на підставѣ §. 6 державної

уставы зъ днія 14 мая 1869 р. (ч. 62 Дн. з. д.)

Радѣ школиной прислугує право засновувати ру-

сії школи по м

Сербско-болгарска война.

Пожаръ на Балканѣ зачинав притахати; чи однакоже подъ свѣжимъ агрищемъ не тѣлѣ некра, въ которомъ новый пожаръ выбухнется. Сербія и Болгарія откладаютъ оружіе не для того, что сталося послѣ войны людской справедливости або що побѣженій покорасен, а побѣдитель приимає великодушно покору и приказує оружію замокнуты, а просто лишь для того, ѿ така есть воля большихъ державъ, которыи на всякий случай хотятъ миръ удержать. Що 24 падолиста высали були представителѣ большихъ державъ въ Бѣлградѣ ноту до сербскаго министра Гарашанина, въ которой сказано, что на предложеніе кабинету петербургскаго, большій державы европейской постановили аробити конецъ братобѣдной войны и ѿ томъ постановленію повѣдомляютъ сербское правительство и жаждаютъ почути его порѣшенье. На сю ноту получили представителѣ большихъ державъ отъ сербского правительства отвѣтъ, ѿ король уваглядиючи бажанье державъ давъ приказъ вѣльмъ отѣламъ своего войска, ѿбычили въ тѣмъ по части слушность, выходить вже въ того, ѿ Англіи все ѿбстава въ унію Румеліи съ Болгарію въ послѣднѣхъ днѧхъ станула, здаєсь, и Россія по сторонѣ Англіи. Въ прочомъ не можна такоже приспакти, ѿбычили и кн. Александръ аврѣка зовѣть своихъ аспирацій до Румеліи; бѣль заповѣдаючи Портѣ откликанье войска болгарскаго въ Румеліи, не звавши вовсѣмъ, ѿ не домагаєсь сполученія съ Болгарію. Милитція румелійска же воювала теперь подъ сподлиннымъ княземъ за сподѣлъ отчину и такъ вже кровью вазначила свое сполученіе.

О послѣднѣхъ борбахъ Сербіи съ Болгарами доносять въ болгарскаго жерела, ѿ биты подъ Пиротомъ розпочалася днѧ 26 падолиста, тревала два днѧ и закончилася тымъ, ѿ Болгаре взяли мѣсто. Болгаре вступили до Сербіи тремя отѣлами. На правомъ крылѣ доводивъ Гудешевъ, на лѣвомъ Поповъ, а въ центрѣ Николаевъ. Скоро лишь Болгаре переступили подъ Царебродомъ сербскую границу, пустилися оба крыла боками дороги въ Царебродъ до Пирота а центрумъ подъ проводомъ самого кназа поступало просто дорогою до Пироту. На границѣ коло села Гонидоль бувъ мѣсть на Нишавѣ спаленъ и Болгаре мусѣли рѣку въ бѣль переходити. На три кильометры отъ границѣ обсадили були Сербы дорогу. Болгаре отже розсыпалися довгимъ лавицукомъ тирадлерскимъ и вытягнули пушки на горбы; колыка стрѣльба выстало и Сербы почали вѣтката до Пироту. Болгаре машевали за ними густыми рядами. Передъ саимъ мѣстомъ уставилися Сербы и почали тутъ укрѣпляти. Около 4 год. въ полуодни почали Сербы стрѣлати и се було знакомъ до загальнай битвы. Въ короткѣмъ часѣ удалося Сербамъ аробити середъ Болгаръ особливо въ тѣмъ отѣлѣ, въ которому проводивъ самъ кназъ, велике замѣшанье и вмусити ихъ до уступленія. Тымъ часомъ болгарска пѣхота на лѣвомъ крылѣ ударила на Сербію, центрумъ розсыпалось ланьцуками и разложило дуже сильный огонь. Сербы боролися дуже вязко, не могли однакоже Болгаръ отперти. Вечеромъ перестали вже були Сербы напирати на болгарске центрумъ а коли нѣчъ запала, устала и дальша борба. Подъ самъ конецъ биты сего днѧ т. е. около 6 год. вечеромъ ясна луна освѣтила цѣле поле битвы; то була перша експлорія въ Пиротѣ. Сего днѧ болгарске войско на лѣвомъ крылѣ подсунулось було ажъ подъ самъ мѣсто и було-бы его взято, лишь боюлося, ѿ чѣмъ мѣсто подминоване. На другій днѧ т. е. 27 падолиста о 7 год. рано розпочалася вновь борба и Сербы заняли мѣсто на ново. Около 3 год. по полуодни мусѣли сербске войско вновь уступленіе передъ Болгарами, которыи чимъ разъ больше почали здобывать себѣ теренъ въ дорожѣ до Ниша и гровили Сербамъ отятьть ихъ отъ головной квартиры. Въ Пиротѣ того днѧ наступили вновь два вывихи и Болгаре боялись входити до мѣста. Доперва, здаєсь, въ ночи въ 27 на 28 падолиста заняли Болгаре мѣсто и почали вже непоконти Сербамъ на дорожѣ до Акѣ-Паланки. На сихъ позиціяхъ наставъ отже разъемъ, а неутральныи поясъ розтигается теперь на 5 до 6 кильометровъ отъ Пироту до Акѣ-Паланки.

Корпусъ Лешанина якъ теперь показується, стоятъ все ѿѣ подъ Видиномъ. Здаєсь, ѿ Лешанинѣ на завѣданіе короля старався перебити до Сливницѣ, але заскоченный Болгарами подъ Бѣлградомъ вернулся до Сербіи коло Княжевца и сполучившися вже съ полуодневомъ армію и коло Видина стоятъ лишь отѣлъ обсервацийный, которыи маскує толькъ уступленіе Лешанина. Подъ Видиномъ удалося разъ було Сербамъ побѣдити Болгаръ и заняли навѣтъ одну редуту, але Болгаре вновь ихъ въ бѣгу вытерли. Днѧ 27 падолиста пробували Болгаре напасти на Сербамъ въ крѣпости, се имъ однакоже не удалося и они вѣстали отперти съ виачными стратами. На другій днѧ сподѣвались вновь Сербы, заняты крѣпость, але се есть тымъ менше возможимъ, позаякъ они не могутъ обегути крѣпости въ вѣхъ сторѣи и не мають потрѣбныхъ до облоги пушкъ. Тымъ часомъ здаєсь надѣши помочь Болгарамъ замкненымъ въ Видинѣ, бо въ Каліфату доносять, ѿ днѧ 28 падолиста пришло до стычки между Сербами и Болгарами, которыи надѣшили въ Ломъ-Паланки, але въ стычцѣ сѣй вѣстали Болгаре отперти. Подъ Видиномъ велася борба ѿ въ ночи въ 28 на 29 падолиста. Сербске войско напало на редутъ подъ Видиномъ, здаєсь однакоже отперте съ величими стратами. Позаякъ то сталося вже по оглашенню разъему, то болгарскій министеръ Цановъ просинъ представителѣвъ державъ о сконстатованіе того

факту черезъ консулѣвъ заграницныхъ въ Видинѣ.

Страты въ людехъ и въ матеріалѣ военій въ послѣднѣхъ битвахъ мають бути въ обоихъ сторѣи дуже велики однакоже не суть доси ѿѣ вѣстній. Подъ Пиротомъ мало бути земля дословно вкрыта трупами. Поступи 4000 до 6000 Болгаръ. Эзъ болгарскомъ стороны выступило до биты около 50 000 людей а Сербы вновь клали головну вагу на артилерию, бо подъ Пирогомъ ажъ 250 пушкъ вступило до акціи. Симъ отже по части дались бы пояснити велики страты Болгаръ; на всякий случай однакоже не суть они такъ велики якъ се подають въ жерель сербскихъ, котрый про страты зовѣтъ замовчуютъ. Поступи жерель болгарскихъ вновь страты Болгаръ подъ Пиротомъ выносить 500 людей убитыхъ и раненыхъ а отъ початку войны 3000 людей; страты Сербовъ мають выносити 107 официрѣвъ и 8000 рядовыхъ убитыхъ и раненыхъ разомъ.

Въ проводѣ сербской арміи наступила теперь реорганизація. Головну команду обиравъ теперь вже официально ген. Топаловичъ.

Въ справѣ конгруальнѣй.

Регуляція конгруїи и фасії дуже занепокоили наше духовенство, и справедливо. Але по моїй гадцѣ, не въ такѣй мѣрѣ, не въ той способѣ и не въ тыхъ причинъ, якъ въчайно бралися и берутся ѿѣ дискусію устно и письменно. Признаюсь отверто, ѿ самъ фасії, анѣ въ вгляду на наглость речинця, анѣ на вымаганій инструкцію змѣїть сѣй, мене не занепокоїли; навѣтъ не занепокоїло мене само переведеніе регуляції, бо на се послѣднє навыкъ я глядѣти въ горы вже ѿѣ разгнанію, будучи сего пересвѣдчена, ѿ наслѣдкѣ переведенія регуляції будуть для матеріального быту духовенства совсѣмъ некористній, и конецъ-кѣнцемъ полѣпшия дѣлъ своякої священности, — а розумѣю тутъ весь загаль священства, — не може надѣтися. Щобы отже братовъ-священикѣвъ погѣшили въ спѣльнѣй тревозѣ, ѿ запанувала межи духовенствомъ въ причинѣ фасії, ѿѣ приготовити ихъ на конечнѣсть вѣлыхъ результатѣвъ регуляції, наконецъ ѿѣ причинити въ свою стороны до вѣбрания матеріалѣвъ, на пѣставѣ которыхъ колися, въ будущности могло-бы наступити истинне, на справедливыхъ засадахъ оперте полѣшненіе матеріального быту нашего духовенства, постановивъ я помѣстити сихъ кѣлька словъ въ часописи, ѿѣ поддати ихъ братямъ-священикамъ и сферамъ, ѿѣ занимавшися долею духовенства, ѿѣ розвагу и вразъ запроисити до публичной дискусії; бо хоть въ теперѣшнѣй часѣ, при теперѣшнѣй регуляції, се нѣчо не поможе, позаякъ регуляція має наступити въ наслѣдокъ закону державного и въ способѣ закономъ приписаныи, — то однакоже мы не можемо и не повиннѣ мовчати, пока не наступитъ регуляція така, якъ бы дѣйстно поправила долю духовенства, хочъ-бы ѿѣ одинъ и другій разъ въ сѣй справѣ мусѣли ухвалити законы державнї:

I. Фасії кѣякимъ способомъ не можетъ вплинути на результатъ хосеного або нехосеного переведенія регуляції. Въ сихъ бо фасіяхъ предложеній мають бути т. зв. (умноја речиції) емоляменты. Сї же суть двоякого рода: або постѣйнѣй або непостѣйнѣй. До постѣйнѣхъ належатъ: чистый дохдѣль въ поля, опал, вѣльне млыце, облигациї, и т. д. Тутъ не поможе намъ нѣяка акція въ нашои стороны, чи, якъ кому здавалось-бы, хосенна, чи нехосенна; чи докладна, чи недокладна; чи нарещѣ розумна, чи нерозумна, — бо тутъ суть письменнѣй документы, або въ рукахъ духовенства, либо у него и въ ц. к. намѣстництвѣ разомъ. Затымъ емоляменты, списаніи и задокументованіи, мусѣти бути уваглядинай такъ, якъ стоять чорно на бѣломъ, а мы не можемо а свояи стороны противъ сего на таєрѣ нѣчого зробити. Правда, може мѣсциами заходити за високе оцѣненіе емоляментовъ, и сего можна дойти іванѣйше, але теперъ ведли закона и инструкції мусѣти братати въ ратуѣ бути чисты такъ, якъ стоять въ документахъ. Що тыкається емоляментовъ непостѣйнѣхъ, и. пр. тихъ нещасливыхъ юга stolaе, то тутъ вправдѣ якъ така и намъ полишена ингренції, однакоже и тутъ буде такъ, якъ стоять органы переведуючї регуляцію. Якъ видимо, и въ однѣмъ и въ другомъ случаю не потребуємо нѣякї ремонстрації, то само переведеніе сен нивелациї чи тамъ регуляції стає передъ очами нашими въ еще больше разніяхъ краєкахъ всеси свояя недорѣчності и несправедливості.

Прошу пригланити близше тымъ т. зв. емоляментамъ. Суть они прецѣнь всякої категорії. Однѣ приходять душпаstryи безъ всякого заходу въ его стороны: отъ хиба бѣгти купоны ѿѣ облигациї, або наше квіти, або прієме дорево въ вартості на пнъ въ лѣсъ, або меле безъ мѣрки; вѣсї приходи не лише постѣйнѣ, але и бѣль працѣ приходять. Інші емоляменты, якъ дохдѣль въ грунтѣ, уже вимагають працѣ, которая може декуди оплачувати парохови тымъ, ѿѣ заробить надѣто, ѿѣ змуслиено въ поля якъ чистий дохдѣль. Але-же есть ѿѣ кромѣ сихъ двохъ таїкъ розніихъ категорії емоляментовъ и третї, котру душпаstryи мусѣти собѣ въ вѣльности своимъ власною працею заробити, якъ: дохдѣль спітракхиль, служби и інші легатами списаніи и на душпаstryи обовязково наложеніи всѣлякї обравы. Отже помимо таїкъ розніостей, наявѣть діаметрально, вѣсї таї емоляменты при регуляції конгруїи бували подтаганіи и мають подтагати ѿѣ однѣ мѣрки. Пытаюся: може бути то справедливо, ѿѣ емоляменты, приходячї въ працѣ, розніо мѣрою мѣрити съ тымъ, ѿѣ безъ всикої працѣ приходять? Коли однѣ и той самъ душпаstryи пѣсѣдя така розпоряднѣ емоляменты, то таї рѣчї несправедлива въ самога вгляду на намѣръ безваглядного полѣшненія дѣлъ священника; повинно отже виетрѣгати и поодинокомъ фальшивомъ позиції, хотя бы засади виетрѣгати справедливими. Але хочъ въ сїмъ случаю заходить очевидна недорѣчність, то працѣ ѿѣ она не виступає такъ раза, якъ тодї, коли одинъ священикъ має доходи и. пр. самъ званихъ таї категорії, ѿѣ ихъ заробити власною працею, якъ ѿѣ засади виетрѣгати въ т. зв. jura stolaе, нема навѣтъ службъ, и другу, въ котрой нема пола, и т. д. Въ

передъ можливимъ засадомъ, ѿѣ въ нивѣчицу неполѣшненія; противно, держаю, ѿѣ полѣшненіе матеріального быту духовенства не тодї, коли бѣ постановлено намъ платню не то ѿѣ 500, але и 1000 зв., а навѣтъ и бѣльше, тутъ рѣчъ, але норма, ѿѣ котрои регуляцію становить на конгруїу, и послѣ котрои она нынѣ має реї и политичнѣ вавѣтъ причини, о которыхъ они велики мають вплыти на долю духовенства, бодай у насъ въ Галичинѣ, — по пристану дотації священства була, есть и буде три емоляменты мають оттігатися бѣ конвости, але и простому розумови. Намѣреніе, щирой воли правительства полѣшнити матеріальный бытъ бѣдного духовенства, встало въ самомъ засадѣ скривлене всѣми тымъ способами, якими загадано вводити его въ житїе. Съ увагою слѣдчи, надыбуємо крокъ въ ведливості и логики.

Зъ самого початку виречено засаду, ѿї кождый и. пр. пар.ъ мусигъ мати найменше только а только (и. пр. 300 зв.), а переводащи тодїшнї регуляцію скривлено тую засаду ось якъ: „Нѣякъ парохъ, чи якъ тамъ, не повиненъ мати бѣльше, якъ только а только“ (и. пр. 300 зв.), — а хочъ я не есмъ безваглядно за тымъ, ѿѣ одинъ парохъ не має бѣльше конгруїи якъ другій, и хочъ самъ признаю, ѿѣ якъ красно есть перша засада, таї сама естественна въ таї засадѣ, таї сама переведено въ красною таї друга, — то она мала-бы своя право справедливости тодї, коли кождый парохъ має такій самій працѣ обовязкови, а такожъ и въ тѣмъ случаю, коли бѣ, при нѣдовѣдливості працї, промоїї до засади ила справедливості въ вгляду на тѣ бѣльші або менші парохи, ѿѣ обовязкови, степенно ѿѣ засади засади працї обовязкови такъ, ѿѣ всѣ священники мають одну и ту саму платню, словомъ одинъ и той самъ дохдѣль, всуди були справедливо промовани ѿѣ старшинства, таї ѿѣ старшій або заслуженійшиї священикъ ишовъ на парохію такої самої дотації, а менші працї обовязкови на бути сподѣльною, бо поводуочу регуляцію конгруїи, тымъ бѣльше, коли зважити, ѿѣ она искраво противится навѣтъ и въ добродѣльнїхъ церкви, котрой висажували держави дотована, якъ друга, а може наявѣть и мали тую власне гадку, ѿѣ тымъ способомъ забезпечити дотычай працївъ на будущість и душпаstryи лаїшакъ своїстю моральнихъ и інтелектуальнихъ. Отже засада регуляції стала засадою нивелациї. Може жъ она бути справедливою? Але наїже уже и такъ буде, бо противъ сего мабуть не поможуть нѣякї ремонстрації, то само переведеніе сен нивелациї чи тамъ регуляції стає передъ очами нашими въ еще больше разніяхъ краєкахъ всеси свояя недорѣчності и несправедливості.

Прошу пригланити близше тымъ т. зв. емоляментамъ. Суть они прецѣнь всякої категорії. Однѣ приходять душпаstryи безъ всякого заходу въ его стороны: отъ хиба бѣгти купоны ѿѣ облигациї, або наше квіти, або прієме дорево въ вартості на пнъ въ лѣсъ, або меле безъ мѣрки; вѣсї приходи не лише постѣйнѣ, але и бѣль працѣ приходять. Інші емоляменты, якъ дохдѣль въ грунтѣ, уже вимагають працї, которая може декуди оплачувати парохови тымъ, ѿѣ заробить надѣто, ѿѣ змуслиено въ поля якъ чистий дохдѣль. Але-же есть ѿѣ кромѣ сихъ двохъ таїкъ розніихъ категорії емоляментовъ и третї, котру душпаstryи мусѣти собѣ въ вѣльности своимъ власною працею заробити, якъ: дохдѣль спітракхиль, служби и інші легатами списаніи и на душпаstryи обовязково наложеніи всѣлякї обравы. Отже помимо таїкъ розніостей, наявѣть діаметрально, вѣсї таї емоляменты при регуляції конгруїи бували подтаганіи и мають подтагати ѿѣ однѣ мѣрки. Пытаюся: може бути то справедливо, ѿѣ емоляменты, приходячї въ працѣ, розніо мѣрою мѣрити съ тымъ, ѿѣ безъ всикої працї приходять? Коли однѣ и той самъ душпаstryи пѣсѣдя така розпоряднѣ емоляменты, то таї рѣчї несправедлива въ самога вгляду на намѣръ безваглядного полѣшненія дѣлъ священника; повинно отже виетрѣгати и поодинокомъ фальшивомъ позиції, хотя бы засади виетрѣгати справедливими. Але хочъ въ сїмъ случаю заходить очевидна недорѣчність, то працї ѿѣ она не виступає такъ раза, якъ тодї, коли одинъ священикъ має доходи и. пр. самъ званихъ таї категорії, ѿѣ ихъ заробити власною працею, якъ ѿѣ засади виетрѣгати въ т. зв. jura stolaе, нема навѣтъ службъ, и другу, въ котрой нема пола, и т. д. Въ

обоих побирая, и ведли закона побирати повинність кожный однакову платню: якъ той, що діши то має, що заробить, такъ и той, що нічого не робить. Не есть же се логична недорѣчність и несправедливость? Еи ще лѣпше зрозуміємо, коли приглянемося поодинокимъ емюлюментамъ близше.

(Даліше буде.)

Соймъ краевый.

III-те заѣданье зъ дня 28 падолиста.

По придѣленю кольканадцяти петицій поодинокимъ комисіямъ, подавъ маршалокъ соймови до вѣдомости сумній случаю смерти въ нашій родинѣ цѣарської короля испанського, Алфонса, и просивъ, щоби повстаньемъ зъ мѣсцъ послы заявляли свой жаль и очуство. Оттакъ оголошено имена выбранихъ предѣдателей поодинокихъ комисій. Комисія администраційна выбрала предѣдателемъ Черкавскаго, заступникомъ Щастного Козьбродскаго; буджетова — Смаржевскаго, заступникомъ Артура Потоцкаго; громадка — Каз. Баденіого, а заступникомъ Чайковскаго; культуры красиво — Людвика Водзицкаго, а заступникомъ Яна Тарновскаго; правнича — Завадскаго, а заступникомъ Іолля; школи — Марса, а заступниками еп. Солецкого и Черкавскаго; горицца — Горайского, а заступникомъ Хамця; петиціна — Гольбескаго, а заступникомъ Левартона. Секретарями зъ рускихъ пословъ именовано Бережницкого въ комисії петиційной Охримовича въ комисії гірничої.

Пос. Абрагамовичъ мотивувавъ въ першому читаню свое внесеніе о заведеню оплаты консумційныхъ на покрытие выдатківъ фонду краевого. Въ мотивахъ сказано: Понеже съ кождымъ рокомъ потребы фонду краевого ростуть, а додатками до безпосередніхъ податківъ (котріи суть вже нынѣ значно більші, чимъ въ другихъ краяхъ) покрити ихъ годѣ; поваже хліборобы суть нынѣ дуже перетяженіи постійними податкама грунтovыми и більшихъ тягароїт не въ силѣ поносити; понаже въ другихъ краяхъ коронныхъ вже нынѣ существують оплаты консумційній бѣзъ горячихъ напитківъ, мяса и др., а соймъ на подставѣ §. 22 статуту краевого має право такї оплаты наложить, — то для покрытия недоборовъ въ буджетѣ краевому въ взглядно обнажена краевихъ додатківъ до податківъ безпосередніхъ предкладає пос. Абрагамовичъ проектъ до уставы о оплатахъ консумційнихъ. Внесеніе отослано до комисії податкової, яка має ad hoc выбратись зъ 9 членовъ.

Пос. Влад. Козьбродскій мотивувавъ свое внесеніе съ проектомъ уставы, змѣяючою постановленія §. 26. ординації виборчої громадскої. Внесеніе отослано до комисії громадскої.

Внесеніе правительственне объ проектами уставъ о осущеню багонъ и управильненю потоковъ горскихъ передано комисії культури краевої.

Громадамъ мѣстъ Кутъ и Вѣлички призволено поборъ 100% додатку до податку консумційного бѣзъ вина; Станиславову на 100% додатокъ бѣзъ мяса. Надѣ петиціями громадъ Бобовы (окон. податокъ бѣзъ напитківъ) и Микульсьдорфъ (о отлученіи бѣзъ громады Отынѣ) перешовъ соймъ до порядку дневнаго.

Секретарь пос. Сѣнгалевичъ отчитавъ внесеніе пос. Антоневича и товаришевъ, домагаючися резолюції, щоби получили бытъ суплентъ гірничій.

(IV-те заѣданье зъ дня 30 падолиста.)

По придѣленю наспѣвшихъ розпорядніхъ и даже численныхъ петицій поодинокимъ комисіямъ, отчитано внесеніе пос. Раппапорта и тов. въ справѣ постановленія правительственного: не купувати збоже галицько для армії. Внесеніе доказало, щоби правительство въ туу справу вглинуло и якъ найскоршее лиху зарадило. Міністерство мотивувало свое постановлене тымъ, що въ збожу галицько находиться богато матки збожевої, и побирає збоже для армії зъ Угорщини. Се вильває дуже некористно на аграрній относії Галичини и промисловиї мільнарской. Внесеніе пос. Раппапорта узіяно нагльмъ и передано комисії господарства краевого до якъ найскоршого справоздання.

Справозданье Выдѣлу краевого въ справѣ уважанія учительямъ школъ народніхъ задатківъ на платнѣ отослано до комисії буджетової, а справа внесеніе пос. Юл. Романчука въ справѣ змѣни уставы краевої зъ дня 22 червня 1867 р. о языцѣ викладовомъ въ школахъ народніхъ и середніхъ — до комисії школиной (educaційної). На внесеніе пос. Стан. Тарновскаго го ще и отчитано справозданье Выдѣлу краевого о внесеніи по Романчуку.

По томъ забравъ голось пос. Романчуку и заявивъ, що хотія би годится на отосланье спровозданія Выдѣлу кр. о его внесеню до комисії школиной, то однакъ мусить сконстатувати винятковий фактъ, який стався въ сбімъ случаю. Рефератъ Выдѣлу кр. отчитано тутъ въ цѣлости мимо того, що есть друкованый и нынѣ справа не буде розбирана мериторично, а пойде до комисії. «Мене се дуже вдарило — каже пос. Романчуку, — и я мусівъ розбирати, яка въ тоймъ була тенденція: прихильна чи неприхильна справѣ. Справозданье въ цѣлости есть неприхильне, бо першу найважнішу частъ мого внесення цѣлкомъ бдкдае, — отже мушу добачати тенденцію неприхильну, а то, щоби надати більшою вагою аргументамъ спровозданія, що суть противъ мого внесення. Коли татого року на внесеніе комисії едукаційної мое внесеніе передано Выдѣлову кр., тогдя я сказавъ, що дуже боюся, щоби спровозданье не утонуло въ Выдѣлу кр., а коли виплыне зъ того моря, то въ такомъ станѣ, що я самъ не буду мѣгъ его познати. И дѣйстно винѣ оно въ такомъ станѣ выплыло». Регулямиа соймовий не дозволяє входити при першому читаню въ тенденцію рѣчи, тоже пос. Романчуку заявивъ лише, що въ комисії школиной и въ повній палатѣ виступить съ контрапунктомъ аргументами, бо спровозданье Выдѣлу кр. „war kein Meisterstuck“.

Пос. Стан. Тарновскій замѣтивъ, що перечитанье спровозданія Выдѣлу кр. не може мати вилыву на ухвалу внесенія. Комисія правничой: Громады мѣста Жолынѣ и сусѣдніхъ громада о заснованіе нового суду пос. въ Жолынѣ. — Громады Болшовцѣ о заснованіе тамъ суду пос. — Выдѣлу пос. въ Ярославѣ, въ дѣлѣ примусового трактованія справѣ въ судахъ громадскихъ, розъїмніхъ.

Комисія дорожній: Выдѣловъ пос. въ Бучачи, Яслѣ, Ланцутѣ и Мѣлци, аби садити дерева при дорогахъ. — Мѣста Яворова о построеніе краевої дороги Рава-Яворовъ-Судова Вишня.

Комисія культуры краевої: Громады Новошинѣ въ справѣ побору сырвицѣ. — Выдѣлу пос. въ Бучачи въ дѣлѣ виробу и продажи соли для худобы. — Товариства Господарскаго у Львовѣ о установленіе въ краю складовъ збожевыхъ.

Комисія банківській: Звѧзу товариствъ звѣрковыхъ та господарськихъ и Выдѣловъ пос. въ Ярославѣ, Тернополі, Бучачи и Ноївомъ Санчи въ справѣ ревізії привилеївъ австро-угорского Банку.

Переглядъ часописей.

Польскій газеты проявляють якъ найбільшу перфідію, коли толькъ стане имъ въ поперець дороги якій фактъ, що есть наїлдкомъ що-разъ більше розбуджуєши-ся свѣдомості народно-руської въ краю. Нѣхто зъ Поляковъ не сподѣявався заявлена пос. Романчука на промовы пп. маршала и намѣстника. Въ соймовій сали на промову его нѣхто не знайшовъ слова; за то по-за соймомъ заговорили польські органи. Перша обѣзвалась „Gazeta Narodowa“ такъ: „Намъ бы було приятно, коли-бѣ въ уроочистихъ актахъ краевихъ уживана була мова руска побочъ польської, але зъ другої сторони мусимо звернути увагу шаблонового оборонця того звичаю, що опиравтись на аргументъ, що въ Соймѣ суть репрезентантъ рускій, не есть на мѣсці. Соймъ знає толькъ ре-презентантъ краю, выбираныхъ въ округахъ. „Nie roodzielać, ale jednoozuć!“ — Ікъ бачимо, перфідія тутъ досягас своего апогея. Бо прецѣнамъ не хочеть вѣрити, щоби редакторы „Gazety Narodowej“ були о томъ пересвѣдченій, що написали. Бо-жъ піолякъ ихъ теорії въ соймѣ ческомъ не було-бы Чехівъ и Нѣмцівъ, а толькъ репрезентанти Чехівъ, котрій повинні „jednoszczy się“, а въ соймѣ пруокомъ такоже не було-бы Нѣмцівъ и Поляковъ, а толькъ реprезентанти Пруссії, що такоже повинні „jednoszczy się“! Коли Поляки на серію уважають ю теорію спасеню, нехай собѣ, пронасъ, пропагують єї въ Познаньшинѣ, але що до Чехівъ, то мы бачимо тамъ факти зовсімъ противній. Чехи не хотять тамъ „jednoszczy się“ съ Нѣмціми, а Нѣмцівъ отъ Чехами, — у Праздѣ въ той самъ день, що у Львовѣ, открывано соймъ промовами въ двохъ языкахъ: въ ческомъ и вѣмецкомъ (половина промовы по чески, а половина по нѣмецки).

Въ томъ самому дні вѣтвяються і органъ „Podoliaków“ „Przegląd“. „Промова п. Романчука вразила круги посолської дуже прикро (вѣримо! — Ред.), бо доказала, що суть люде, котрі не за-небудують нѣкія нагоды, щоби ятрити і сварити... Ай статутъ краевий, ай австрійска конституція не знає пословъ ай рускихъ, ай польскихъ, ай ческихъ, ай нѣмецкихъ, а знає воє и всоди лишь реprезентантъ певніхъ интересівъ. Всї послы нашого Сойму — суть послами краю, безъ взгляду на народність. То що до сади. А тепер що до практики, пытаемо п. Романчука, чи випадало дѣ разу вводити до Сойму свары языковї, коли єхто ай не визывавъ, ай пѣчимъ єго філологічніхъ поглядовъ не оскорбляє? Отже то сумно, що суть люде, котріого не розуміють, що въ політицѣ, якъ въ житті, повинна бути у вѣмъ якась мѣра, навѣть въ ятрею; хто еи переступає, перестає бути интересуючимъ, а стаєся пуднимъ». Правда, що

ДОПИСИ.

Зъ Кракова.

(Рускій академікъ въ Краковѣ. Руска пѣсня на польськихъ торжествахъ. Антагонізмъ міжъ студентами а професорами краківського університету.) На краківській університетѣ єсть наст. 35 Русинівъ-академіківъ, въ переважній часті медиківъ. Сего року прибуло на першій рокъ медицини 9 Русинівъ. Ікъ бачите, чи-сло нашихъ академіківъ єсть достаточне, що-бы заложити руске академічне товариство. И правду сказати, загаль нашихъ академіківъ занявляє якъ найбільшу до того охоту и надѣ-мось, що двомъ „господинамъ“, котрі, на скілько лиши можуть, стараються спинати за-новинніе товариства (бо товариство стояло-бы на чисто-народніхъ основахъ), — штука ихъ не удається.

Дні 27 л. падолиста отбувся въ „Саскій сали“ торжественный вечерь въ память Адама Мицкевича. И наша славно-вѣтна пѣсня входила въ програму концерту. Именно от-співно дуже удачно хоръ В. Матюка „До бюю!“ Хоръ сей такъ сподобався численно вѣ-брандѣ публицѣ, що мусївъ бути повторений. Подбоного вѣзначена дѣжалась руска пѣсня и минувшого року на вечерку въ память Миц-кевича. Наша люба композиція Лавровскаго „Красна воре“ и импозантне „По морю, по морю“ Н. Вахнянина мусїли бути такоже дѣчи-отпѣваній. Хоръ академіківъ пѣдѣ проводомъ п. Барабаша підпирають Русины-академіки.

Антагонізмъ межъ краківськими „Академичною Читальнюю“ а стањчиківськими сена-тотомъ університету дѣшовъ тепер дуже вже

погоры похвальний: О. Іосиф Брылинський зъ Костанею, о. Ем. Дѣдичкій зъ Мостовъ и о. Шеметко зъ Бутынъ, яко катехити, и ци. учитель въ Раїї, п. Кінськъ Макітка въ Желдци и п. Т. Ільківъ въ Вульцѣ мазовецької.

— зъ поль Яблонова въ Коломыїщай пишуть що: Однимъ зъ мѣсцъ, де трудолюбивий и ревній душпастирь має дуже широке поле до дѣлания, есть село Текуча, въ котрой народъ отраслено заморозивший жідовою, розитый и глубокій. Отъ недавна ставъ въ тѣмъ сельцѣ заміщенкомъ о. С. Павлюкъ и всѣми силами свого выкоренювати пороки, въ якихъ заставъ сеонъ парохія, и наводити ихъ на добру доброту. Такъ що жъ? — ревностъ его навела на него гнѣвъ можніхъ противниковъ народного добра а оттакъ рознородній пріоритетъ та нещастія. Въ ночи зъ 19 на 20 падолиста с. р. спалася хто въ и. Павлюкови чотирь стоги сена, чо стояли на поля. Що стоги були підпалені, се видно вже зъ того, что три зъ нихъ занялося рознено; на то суть сївѣки. Такимъ способомъ позбавлено о. Павлюку майже половина его господарского добрку, бо звѣстна рѣчъ, що знаєть въ горахъ сѧно, безъ котрого теперъ гдѣ буде перезимувати худобу господарку.

— Нотаремъ въ Теребовліи именовано дра Льва Вишлячинського, б. адвоката краевого у Львовѣ. Се именованье наробило богато крику мѣжъ нотарями и кандидатами нотаріальными. Після приходу закону можна адвоката лишь тогдѣ именувати нотаремъ, коли на дочине мѣсце нѣкто зъ нотаріемъ або кандидатомъ нотаріальнихъ не появляється. На Теребовлі же подалось ихъ дуже много; поміжъю отже всѣхъ кандидатовъ фаховихъ мубль занепокоїти цѣлій станъ нотаріальни тѣмъ більше, що теребовельскій нотаріатъ єсть однімъ зъ найінтратиційшихъ въ краю. Говорять, що нотаріі завблизи посла Майданія, щоби въ радѣ державнїй вѣтъ въ той спрѣвъ інтерцепцію до правительства.

— Розправа судова противъ Данила Романюка зъ Годиці, обжалованого о провину зъ §§. 302 и 305 з. к., котру мавъ бѣнъ поповини подасть выборовъ послѣ до ради державної въ Терноополі, отбулася дnia 24 л. падолиста с. р. Передъ граваномъ судівъ присяжныхъ въ Терноополі. За згадану виши провину обжалувала прокураторія держ. и Романюка для того, що бѣнъ мавъ прилюдно на улиці въ Терноополі подчасъ выборовъ говорити о панахъ, що она соєтъ кровь руокого народа, що „Лахи“ величі деруни, а при тѣмъ мавъ бѣнъ після акту обжаловання выражатися похвальною о панахъ, законами збороненыхъ. По переведенії розправъ присяжній судівъ одноголосно заперечила питання поставлене що до провини зъ §. 302 з. к., а затвердили 11 голосами питання що до провини зъ §. 305 з. к. (похвала збороненыхъ панахъ). На той підставѣ трибуналъ засудувавъ Данила Романюка на 8 днівъ арешту. Противъ тогого засуду зголосивъ его оборонець, конц. адв. Р. Бачинській, зажаленіе неважливі.

— О. Ив. Волянській зъ Америки подає вѣдомостъ о поступахъ въ будовѣ рускої церкви въ Шевченко. Церкви була-бы вже давно скончана, коли-не збанкрутіваетъ бувъ предпріемець будови, на чмъ комітетъ стративъ до 10 фунтовъ штерлингівъ (100 зр.); оттакъ синяло въїжчіє будови друге неждане лихо: частъ стелъ церкви, видно зле збудована, усунулася и треба було нову стелю ставити. Помимо того робота коло церкви ішла скоро и вже 20 мин. місяця т. е. на св. Михаїла мало наступити пояснявши церкви. Будинокъ церковний має 70 стобъ довготи а 40 стобъ ширини. Сама церкви умщена на поверхнї, а въ піартерѣ сего будинку єсть ложка на читальню еVENTUALLY на школу а тымъ часово такожъ на мешкане для овященника, бо парохіане намѣрюють съ часомъ поставити овому священикови окреме помешканье. Цѣкаві суть такожъ статистичні даты духовихъ функцій, котрій сповинивъ доси о. Волянській въ своїй парохії. Именно мавъ бѣнъ доси хрестинъ съ міропомазанемъ 51, самихъ миропомазан 17, вінчань 52, похороновъ на овобітъ кладовища: дѣтей 6, дорослихъ 1, на чужихъ кладовищахъ: дорослихъ 1, дѣтей 1; сповѣдалось доси у о. Волянського до 1.200 парохіанъ. При рускїй церкви въ Шевченко єсть такожъ братство церковне имено св. о. Николая.

— Рада повѣтова въ Перемышлі рѣшила одноголосно на внесеніе предсѣдателя, кн. Адама Сапеги, уплати зъ своихъ фондовъ 300 зр. рѣчно на стипенію для одного ученика гр.-кат. обряду, умщеної въ інтернатѣ Змартвихвстанції въ Львовѣ.

— Красна дирекція скарбу оголосіше, що купно тютюну, зображену въ Галичинѣ и Буковинѣ въ р. 1885, отбуватися буде въ Ягольниці отъ 1 грудня с. р. до 31 січня 1886 р., въ Монастырікахъ отъ 1 до 16 грудня с. р. и въ Заболотії отъ 1 грудня с. р. до 26 січня 1886 р. Заявлено що до садженя тютюну въ слѣдуючому роцѣ належить вносити найдальше до конця лютого р. 1886 р. у комисаріївъ сторожи скарбови вбо въ означеныхъ виши речиняхъ въ магазинахъ при продажі тютюну зъ року 1885.

— Коло Явориника въ заходній Галичинѣ появивися численні громади новоковъ. Вовки роздирають товаръ въ полі а наїтъ нападають на селска загороды и закрадаються до хлівовъ и оборъ.

— Новій церкви Въ Семаївціяхъ надъ Прутомъ поставлена нова церкви заходомъ о. Ферд. Кмічекевича. Нова церкви починається будувати въ Тростянці великимъ, дек. залозецкого.

— Грамоту похвальну и архієрейсие благословеніе удаливъ львовскій гр. к. митроп. орданаріятъ се-зъ Пісокъ.

ланцъ зъ Чортовця, дек. жуковскаго, Аннѣ Махальчуковѣ за то, что зъ власныхъ фондовъ жертвувала 240 зр. на закупно розличныхъ приборовъ церковныхъ для чортовецкої парохіяльної церкви.

— Въ Бережанахъ въ хрестилася въ рускїй церкви 16-лѣтна жідівка, дочка арендаря зъ Ольховець. Під часъ обряду хрещенія збралася було під церквою множества жідівъ, такъ, що не ойтку мусульманъ вивести черезъ закристію. Хочъ и тутъ жіди забѣгли и кинулись на дѣвчину, то однакъ присутній селянинъ отперли атакъ жідівській; при тѣмъ побито досить сильно одного юзда.

— Зъ Микулинцій одержуємо слѣдуючу допись: Въдѣль товариства „Помощь для убогихъ молодежи школьної въ Микулинціяхъ“ роздаває въ другої половині падолиста с. р. 15 шаръ чоботъ, 7 сурдутовъ, 7 шаръ шарапавровъ, 5 кафтаниковъ, 5 хутокъ, 4 спідники и 4 шапка мѣжъ убогу молодежь микулинційкої школы. За сей щедрый даръ складає подписаній именемъ родичвъ убогу молодежи такъ Хв. Видѣлови якъ и цѣломъ Товариству широ-руске: спаси Богъ! — А. М. Рыбачукъ, управитель школы въ Микулинціяхъ.

— Нову стацію телеграфично отворено въ Опірци, мѣжъ Сколемъ а Бескідомъ въ службю толькъ въ день.

— Адміністраторомъ лат. Тарнавскомъ установлены на мѣсце помершого кс. Лобоса, кріошанинъ тамошньої капітули кс. Станіслава Вальчицького.

— Церкви згорѣла дnia 19 падолиста с. р. въ Стебнику, пов. добромильскаго. Причиною нещастія була неосторожність церковної прислуги, котра по богослуженню замкнула церкви, позабувши погасити свѣчки. Шкода винесить до 1.500 зр., церкви не була уbezечена.

— Зъ Риги въгнано минувшого тиждня до 200 жідівъ на той підставѣ, що не мали права мешкати въ тѣмъ мѣстѣ.

— Самоубійство. У Львовѣ застрілився Людвік Богдановичъ, 50-лѣтній горожанинъ, подаючи за причину самоубійства, що люде не дають ему жити. Нещасливий лишивъ до 60.000 зр. маєтку.

— Додатокъ на ажіо Ѷть оплатъ срѣбломъ, котрій казаць собї доси платити зелінницѣ, не буде побираный вже почавши Ѷть 1 грудня 1885.

— Статистика самоубійствъ въ Австро-Угорщинѣ: въ послѣдніхъ десяти лѣтакъ збільшилось загальне число самоубійствъ въ Австро-Угорщинѣ зъ 2617 на 3595. Зъ того припадає 8%, на жідінъ а 20% на жідіань. Мужчины отбирають собї жити: 50% черезъ повищенье, 26% черезъ уточленіе 18%, черезъ заструленіе, 6% черезъ отрую. Жідіаны убиваються: 44% черезъ уточленіе, 30% черезъ повищенье а 3% черезъ заструленіе. Найбільше мужчины убиваються мѣжъ 20 а 50 рокомъ жити, у жідіанъ лучають самоубійства часто и по 40 роцѣ жити.

— Дробні вѣсти. Цѣсарь дарувавъ громадѣ Выборѣ 100 зр. на будову школы. — Король австрійський надавъ вѣденському проф. д-ру Мѣкліоничу ордеръ Макоміліана.

Вѣсти зъ Епархії Львівської.

На конкурсъ розписаній ухвалою зъ 27 падолиста: 1) до ч. 7775. капел. Заводій. дек. кафлуского, издани цѣс.; 2) до ч. 7777 капел. Чижиковъ, дек. львівскаго, над. прив.; 3) до ч. 7778. капел. Клещівна, дек. нараївскаго, над. прив.; 4) до ч. 7780. капел. Якимовъ, дек. буского, над. прив.; 5) до ч. 7782. капел. Тишківць, дек. залозецкого, над. прив. — Речинець на тиї посадахъ до 20 л. січня 1886.

Взглядій оо. 1) Еміл. Каратинцій яко завдатель Озерян, дек. товмацкого; 2) Алексей Зайчковскій яко капеланъ въ Зарубинціяхъ; 3) Володислав. Манасій яко прив. сотрудникъ въ Заздлиціяхъ; 4) Іоан. Навроцкій яко завдатель Голгоча, дек. підгаецкого; 5) Ант. Янович яко сотрудникъ въ Горожанції, дек. підгаецкого.

Зрезигнувавъ о. Мих. Ганкевичъ, парохъ Глубівського до 1.200 парохіанъ. При рускїй церкви въ Шевченко єсть такожъ братство церковне имено св. о. Николая.

— Рада повѣтова въ Перемышлі рѣшила одноголосно на внесеніе предсѣдателя, кн. Адама Сапеги, уплати зъ своихъ фондовъ 300 зр. рѣчно на стипенію для одного ученика гр.-кат. обряду, умщеної въ інтернатѣ Змартвихвстанції въ Львовѣ.

— Красна дирекція скарбу оголосіше, що купно тютюну, зображену въ Галичинѣ и Буковинѣ въ р. 1885, отбуватися буде въ Ягольниці отъ 1 грудня с. р. до 31 січня 1886 р., въ Монастырікахъ отъ 1 до 16 грудня с. р. и въ Заболотії отъ 1 грудня с. р. до 26 січня 1886 р. Заявлено що до садженя тютюну въ слѣдуючому роцѣ належить вносити найдальше до конця лютого р. 1886 р. у комисаріївъ сторожи скарбови вбо въ означеныхъ виши речиняхъ въ магазинахъ при продажі тютюну зъ року 1885.

— Коло Явориника въ заходній Галичинѣ появивися численні громади новоковъ. Вовки роздирають товаръ въ полі а наїтъ нападають на селска загороды и закрадаються до хлівовъ и оборъ.

— Новій церкви Въ Семаївціяхъ надъ Прутомъ поставлена нова церкви заходомъ о. Ферд. Кмічекевича. Нова церкви починається будувати въ Тростянці великимъ, дек. залозецкого.

— Грамоту похвальну и архієрейсие благословеніе удаливъ львовскій гр. к. митроп. орданаріятъ се-зъ Пісокъ.

Засѣдателство капеланії Березець, дек. комарнинського, одержавъ о. Іоанъ Рыбачевскій, завѣдатель парохії Колодно.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

— Викторія зъ Гордієвичевої Коблянська, жена адъюнкта судового у Львовѣ, упокоїлася 16 (28) падолиста въ 35 роцѣ жити. Вѣчна її память!

— Симеонъ Ващукъ, господар въ Ниомчахъ, сокальского повѣтія, б. членъ ради повѣтової, ревній Русинъ, упокоївся 23 л. падолиста въ 70 роцѣ жити. Вѣчна її память!

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Малоруско-ім'ецького Словаря Евг. Желєховскаго вийде въ сихъ дніяхъ выпускъ 19-тий (арк. 51а.—53а, стор. 801—840), („Ретельність — Рубати“) Понеже многа зъ Предплатниківъ суть въ значній рестанції о складаннѣ предплати, то буде розсыпаніи съ окладаньемъ предплати, але зъ розсыпаніемъ замкнеть предплати зложили; заразомъ проявится Ви. Предплатниківъ, именно львівськихъ, о скоре складань предплати, позаякъ кошта въдѣлана зъ зеленої матерії шовкової, около 2 метровъ довга, а трохи менше широка. Цѣла въдана до теперъ части Словаря коштує 10 зр. 50 кр. — С. Н.

— Козацька хоругва. Священикъ українського села Сенчанськихъ-Скоробогатокъ, лохвицкого уѣзда, полтавської губернії подарувавъ археологичному музею въ кievskої духовної академії дуже цінній памятникъ козацької старини, а то козацька хоругва, що до сей пори склонилася въ архіві церкви сенчансько-скоробогатокої. Хоругва зроблена зъ зеленої матерії шовкової, около 2 метровъ довга, а трохи менше широка. На лицевій сторонѣ хоругви зображеній масляними красками гетьманський гербъ: Запорожець въ червономъ титулову, а потімъ въ червонихъ чоботахъ, на головѣ розноцвітна шапка, на плечехъ держить рушиною, при боці шаблю. Під хоругтомъ хоругви зображеній симетрично: „Господь Іисусъ за люде страдаше, Въ сохранстї тайни спасеніе наше. Блюди опасно, како преступати, Егда кто иматъ службу совершати.“

Лицева сторона хоругви доховалася дуже добре, краски ясні, а зображенія дуже мало потерпѣли въ часу. Отворотна же сторона, на жаль, ушкоджена: и зображенія ангеловъ трохи постригались, и сама матерія значно змінила свою первітну красу. Кромѣ того въ трехъ мѣсяцяхъ хоругва прошила кулями. Хоругва праїти гвоздями до довгого деревця, котре кончилось зеліннимъ остриємъ.

— Русій театръ. Вѣдь на послѣдніхъ хвиляхъ слабости найдорожшого мого батька бл. п. Тита Миколовскаго, не менше по смerte Єго дали доказы щирого сочувства и рѣдкої зичливості, а особливо Ви. мому другові Д-рова Адольфовича Вурстові, якъ і Вѣдь, котрій супроводжавъ таїна останки того воїна листопадового на мѣсце вѣчного богочичину, отдали єму послѣдніу честь, Преподобному клирові обохъ обрядівъ, именно же Ви. оо. Александрові Сембратовічи, почет. крилощ и деканов

**Заявленіе
Щастя.** Выиграй
гарантую
держава

Запрошеніе до участі въ
Можливості выигранія
на лотерії грошевої лотерії, гарантованої гамбур-
гома державою, якъ котрой
9 Міліонів 880.450 Марокъ
можна мусить бути выиграні.

Выиграні сеи коректної лотерії грошевої,
котра підійде пізньо нальш 100,000 досбів,
зуть слідуючі:

Найбільша выиграна єсть світл. 500,000 Марокъ.

Премія 300,000 Мар.	26 выигр. въ 10,000 М.
1 выигр. въ 200,000 Мар.	56 выигр. въ 5,000 М.
2 выигр. въ 100,000 Мар.	106 выигр. въ 3,000 М.
1 выигр. въ 90,000 Мар.	253 выигр. въ 2,000 М.
1 выигр. въ 80,000 Мар.	512 выигр. въ 1,000 М.
2 выигр. въ 70,000 Мар.	813 выигр. въ 500 М.
1 выигр. въ 60,000 Мар.	150 въ 300, 200, 150 М.
2 выигр. въ 50,000 Мар.	31,720 выигр. въ 145 М.
1 выигр. въ 40,000 Мар.	7,900 въ 124, 100, 94 М.
5 выигр. въ 20,000 Мар.	8,850 въ 67, 40, 20 М.
3 выигр. въ 15,000 Мар.	всего 50,500 выиграныхъ.

и они приходять въ кількохъ місяцяхъ въ 7
однажды до пізнього порашення.

Головна выиграна 1-го класу виносить
50,000 М., підійде въ 2-й класу въ 60,000 М.,
въ 3-й въ 70,000 М., въ 4-й въ 80,000 М.,
въ 5-й въ 90,000 М., въ 6-й въ 100,000 М., въ
7-й въ 200,000 М., а ст. премію въ 300,000 М.
світл. на 500,000 М.

На перше тягненіе выиграныхъ, котре
9 грудня с. р.

урядово назначено, коштує

цѣлій оригінальний лосось лишь 3 зр. 60 кр.
а. в. або 6 Марокъ,

половина оригінального лососа лишь 1 зр.
80 кр. а. в. або 3 Марокъ,

чверть оригінального лососа лишь 90 кр.
або 1½ Марки.

и я розслідую оригінальний лосос гарантованій
державою (а не закладій промесі) въ долученії
оригінального плацу за франкованимъ
надісланнямъ вартості або за переказомъ почи-
тимъ під'їти въ найдальший сторони.

Кождый, беручи участь, получас бѣть мене
зараза по отбувишися тягненію грудову листу
тагненію безъ завади.

Нашинъ съ гербомъ державнимъ, зъ котро-
го видно вкладки и роздѣль тягненію грудову
на 7 класу посыпаю напередъ и дарою.

Выплату и посылку выиграныхъ грошей
выконую вірою до интересованихъ точно и
въ строгой тайни.

Кожде замовленіе можна по просту зро-
бити переказомъ почтовими або рекоман-
дованими листами.

По причинѣ недалекого вже тягненія прошу
звертатися съ приказами заразъ, однакожъ
лишь да

9 грудня с. р.
съ пояснимъ довѣрь до 1485 12-13
Самуила Гекшера молодшого
банкера въ конторіи вымѣни въ Гамбурзѣ.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ
поручаю 1315 94-?

Порошокъ дамскій парижскій по 50 кр.
Lohse'a 80 кр. Ravissante'a по 60 кр. въ вla-
спого выробу по 40 кр.

**НАЙЛУЧШІЙ
ПАПЪРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ**
есть правдивый
LE HOUBLON
Французскій фабрикатъ 6—36
CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижі.

Передъ подобкою остерегася!

Сей папъръ поручають якъ найлучше гг. д-ръ
I. I. Поль, д-ръ Е. Людвігъ, д-ръ Е. Ліманъ,
професоры хемії при віденському университетѣ
а то для его знаменитої якості, его абсолютной
чистоты и для того, что до него изъ домашней
жизни шведский здоровъ матерій.

Папъръ LE HOUBLON
Французскій фабрикатъ 6—36
CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижі.

8ъ друкарни товариства им. Шевченка
(ул. Академична Ч. 8)

можна дostaти по вниженій цѣнѣ:

Роочки часописи "Правда":

V зъ р. 1872	2 зр.
VI зъ р. 1873	2 зр.
IX зъ р. 1876	2 зр.
X зъ р. 1877	2 зр.
XI зъ р. 1878 часть літ. 2 томы	1 зр.
XII зъ р. 1879	2 зд.
XIII зъ р. 1880 часть I	50 кр.
зъ р. 1884 часть II	1 зр.

Дальше можна набути слідуючій виданія б.
редакції "Правди".

- "Історія рука Костомарова", переклад Ол.
Барбінського томъ I за 60 кр., т. II за 50
кр., т. III за 60 кр.; всі 3 томи разомъ за
1 зр. 50 кр.
- "Галицко-руске письменство" Драгоманова
за 15 кр.

Кромѣ того можна набути:

"Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Spra-
che" von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.
"Рука хата", буковинський альманахъ Данила
Млаки за 1 зр. 20 кр.

Друки шкільний: магніка школи, либра 40 кр.
виказъ посѣщанія школи и списъ учениківъ
либра по 60 кр.; завданіе до посыпанія
дітей въ школу, либра 40 кр.

На зиму

Рукавички всякого рода, кафтани, налисники,
скарптики, огортачъ жолудя, колінь и літникъ, палучи, чоботы
фільцовій, мешти, камашъ, хустки на
шию шовковій и вовняній, шапки зъ
футра, зъ сукна, бѣлья трикотаже дра
Блера, кальво и т. д. 1516 2—10

поручаю дуже дешево
Магазинъ товарівъ моднихъ,
бѣля мужскаго и виробовъ
рукавичничихъ

Братей **Лянгнеръ**
львовъ, ул. Галицка ч. 16.

Велика партія

останківъ сукна

(3 до 4 метри)

у всіхъ краскахъ, на одя-
ги мужскій, на загортки,
жіночі мантії вѣтъ доношу, на
жіночі плащі — разомъ за
останкі по 5 гульд.

L. Storch, Brunn.

Останки по до вподобы
принимають възвѣдь. Відборъ
высыпаються по просланию
10-крайцареву марки.
1292-20-26

Въ Січні 1886 року вийде зъ
друку першій томъ поезій.

Володимира І. Маслянка

Выданіе обоймати ме 8—10 ар-
кушъ друку на великовідъ-
пера отъ виняткою зложено зъ
нашихъ народныхъ взоровъ.

Ціни предплати разомъ съ
пересыпкою поштовою лише 1 зр.
Підписаніе буде ціною підношення.

Предплати и замовленія прі-
мають такожь Редакція "Дѣла"
и Друкарня тов. им. Шевченка
у Львовѣ, улица Академична ч. 8.

Спеціальна Торговля
ПРИРОДНЫХЪ ГЕДЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ
К. Ф. ПОПОВИЧА
въ ТЕРНОПОЛИ.

Поручають въ залізниці 5 кильовихъ барилокъ поштою и въсыпкою вина залізницею
почтового, коштъвъ бочковокъ и акцизы отъ вина въсыпкою залізницею по дорогою порт-
склькости о 30%, дешевше стоять, а именно якъ слідує:

Ціни іссе залізниці Тернополь гранично бочока:

1 бочка, що містить менше більше	32 літри	66 літри	135 літри
стоить	зр. кр.	зр. кр.	зр. кр.
1 бочка вина Геделя сколове	12 50	22 50	40 50
жіноче	15 —	27 —	50 —
вирганне	19 —	35 —	65 —
съ букетомъ	22 50	40 —	75 —
солодкаве	28 —	52 50	100 —
вина червоний:	34 —	62 50	120 —
Visontai зъ р. 1882	17 —	30 —	55 —

Купуючи вина особисто у продуцентівъ и за готовку
ручу за природий, смачний и лѣщий а дешевшій якъ навіть якъ
Угорь спроваджуваний.

Іменно же поручаю якъ добрий християнинъ Препо-
добному Духовенству свої природий вина до ужитку при
службѣ Божій и прошу о благословленій замовленія.

При замовленіяхъ прошу о часті задатку.

КОНТОРА ВЫМЪНЫ
ц. к. уприв. галиц.
Акційного Банку Гипотечного
купує и продає

ВСІ ЕФЕКТИ И МОНЕТЫ
підъ найприступнѣшими умовами.

5% Листы Гипотечний и

5% Листы Гипотечний преміований

котрій після закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днів. з. д. XXXVIII. ч. 93) и найвишою
постановою зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до уміщування капіталу въ фон-
довихъ, пупілярныхъ, кавцій супружескихъ вобоковихъ, на кавцію и вадія

можна въ съй Kontorъ получить.

(до въолосованія съ 10% премію т. е. по 110 за 100)

Всі припорученія зъ провінції виконуються безъ проволоки по курсѣ днів-
ноть, не числячи нѣякої провізії.

1849 50—?

ОПОВЬЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Високоповажаній отцѣ духовній
уряджує при церквахъ хоры,proto поручаю мою

ФАБРИКУ ГАРМОНИЮМЪ (або ФІСГАРМОНИЮМЪ) до учения сліву.

Высокоповажаній п. проф. Н. Вахняній купивъ
руськимъ гімназії у Львовѣ інструментъ моєї виробу и може дати Високоповажаніямъ Отцямъ Духовнимъ о тоймъ
дуже пожитомъ інструментъ найліпшу інформацію.

Ціна таїкъ інструментовъ бѣть 70 зр. а. в. и вище.
Дає такожъ на рати.

Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНСКІЙ,
властитель первою въ Галичинѣ фабрики органівъ и гар-
моніюмъ у Львовѣ, ул. Хорущна ч. 9.

Гомеріяна-гербата

Лѣкарями поручане, знамените средство

противъ

1508 3 ?

недугъ на легки и шіні, (сухоты, дыхавиця, не-

дугъ гортанки.)

Надзвичайний успіхъ! Брошуроу тобъмъ розсылається даромъ.

Пачка Мрк. 1,20 Лишь правдиву можна одержати въ A.

Wolfsky, Berlin N., Weissenburger-Strasse 79.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ
ХІНЬСКО-РОССІЙСКОЇ
ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РІДЯ

у ЛЬВОВѢ

поручає маєвого збору:

1/2 кильо Congo	1 зр. 60 кр.
" Souchong чор. обрѣм.3	2 " "
" Souchong чорна	2 " "
" Kaузов	4 " "
" Melange de Londres	4 " "
" Реско	3 " "
" Караванна	4 " "
" Караванна найлеред	6 " "
" Гумнова перова	3 " "
" Гумнова блічна	4 " "
Чорна горбата Souchong маєвий зборъ	